

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

555

Vragen van het lid **Kuiken** (PvdA) aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid over *de verblijfstitel voor personen tijdens de coronatijd in Nederland zonder visumplicht* (ingezonden 4 september 2020).

Antwoord van Staatssecretaris **Broekers-Knol** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 26 oktober 2020). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2020–2021, nr. 86.

Vraag 1

Kent u de websites «Reizen en vervoer tijdens de coronapandemie» en «Coronavirus (COVID-19): gevolgen voor aanvraag of verblijf» en met name de passages over een verblijf in Nederland zonder visum (niet-visumplichtig)?^{1 2}

Antwoord 1

Ja, die zijn mij bekend.

Vraag 2

Wat wordt op de eerstgenoemde site bedoeld met «legaliseren» in de zinssnede «Als u als niet EU-burger geen visum nodig had, maar gedwongen bent langer dan 90/180 dagen te blijven, moeten de bevoegde nationale instanties uw visum verlengen, een nieuw visum afgeven, of uw verblijf op andere wijze legaliseren»? Op welke wijze kan de visumverlening of legalisatie van het verblijf plaatsvinden?

Antwoord 2

De informatie op de website van de Europese Commissie betreft slechts een advies van de Europese Commissie voor alle lidstaten. Lidstaten zijn bevoegd om hier op nationaal niveau invulling aan te geven. Op de tweede website, die van de IND is de nationale handelwijze weergegeven.

Visumvrije derdelanders hebben een vrije termijn van 90 dagen. Deze termijn kan onder normale omstandigheden eenmalig en enkel in zeer bijzondere situaties, met nog maximaal 90 dagen verlengd worden bij een IND-loket. Dit gebeurt door het plaatsen van een sticker «verblijfsaantekening algemeen» in

¹ https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/health/coronavirus-response/travel-and-transportation-during-coronavirus-pandemic_nl

² <https://ind.nl/Paginas/Coronavirus.aspx>

het geldig document voor grensoverschrijding. De maximale verblijfperiode is dan 180 dagen. Wegens Covid-19 is echter de beleidskeuze gemaakt om het verblijf niet meer middels het afgeven van een sticker verblijfsaantekening te verlengen, noch een verblijfsvergunning te verlenen. Besloten is de «overstay» toe te staan, enkel wanneer de vreemdeling aantoonbaar niet de mogelijkheid heeft om tijdig terug te keren. Wanneer deze visumvrije vreemdeling contact opneemt met de IND, wordt aangegeven dat het de verantwoordelijkheid van de vreemdeling is om te bezien hoe hij kan terugkeren, hij dit zo snel mogelijk dient te doen en dat hij hierover contact kan opnemen met zijn eigen diplomatieke vertegenwoordiging. Wanneer de vreemdeling wél in de mogelijkheid is om tijdig Nederland te verlaten maar desondanks buiten de vrije termijn in Nederland verblijft (overstay), kan de vreemdeling bij uitreis door de KMar een inreisverbod worden opgelegd.

Vraag 3

Is de in bovengenoemde passage genoemde nationale instantie voor Nederland de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND)?

Antwoord 3

Dat is juist.

Vraag 4

Hoe verhoudt de genoemde visumverlening of legalisatie van een verblijf van langer dan 180 dagen zich tot hetgeen op de tweede genoemde website wordt gezegd over een verblijf na 180 dagen, namelijk dat de overheid er begrip voor heeft als iemand vanwege corona niet kan vertrekken en dat er «minder streng» gecontroleerd wordt op personen die langer blijven dan toegestaan?

Antwoord 4

Die zijn in overeenstemming met elkaar, zie ook de beantwoording van vraag 5.

Daarbij wordt opgemerkt dat in normale omstandigheden enkel in zeer bijzondere situaties een eenmalige verlenging van 90 dagen buiten de vrije termijn mogelijk is. Daarna staan er geen middelen meer open om het verblijf te verlengen. De vreemdeling wordt erop gewezen dat, zodra mogelijk, hij tijdig dient te vertrekken, zowel na de overschrijding van de vrije termijn van 90 dagen als na 180 dagen.

Wanneer de vreemdeling wél in de mogelijkheid is tijdig Nederland te verlaten maar desondanks buiten de vrije termijn in Nederland verblijft (overstay), kan de KMar hem of haar bij uitreis een inreisverbod opleggen.

Vraag 5

Deelt u de mening dat hetgeen op beide sites staat onduidelijkheid kan veroorzaken bij degenen die zonder visumplicht langer dan 180 dagen in Nederland moeten verblijven? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

De informatie op de website van de Europese Commissie betreft slechts een advies van de Europese Commissie voor alle lidstaten. Lidstaten zijn bevoegd om hier op nationaal niveau invulling aan te geven. Op de website van de Europese Commissie wordt voor verdere informatie ook verwezen naar de informatie op de websites van de nationale autoriteiten. Nederland heeft gekozen voor een invulling waarbij de vreemdeling langer kan blijven dan diens vrije termijn zonder dat hiervoor een document wordt afgegeven. Deze informatie is te vinden op de IND-website.

Vraag 6

Wat moeten personen die niet-visumplichtig zijn en door corona gedwongen zijn langer dan 180 dagen in Nederland te verblijven doen na die 180 dagen? Moeten zij hun verblijf laten legaliseren of mogelijk een visum aanvragen zoals de eerstgenoemde site stelt? Zo ja, hoe dan? Of geldt wat de tweede site meldt, namelijk dat zij zich niet bij de IND hoeven te melden en dat hun langere verblijf als het ware tijdelijk gedoogd wordt?

Antwoord 6

Voor zowel deze vraag als vraag 2 – overschrijding van de 90 uit 180 dagentermijn – geldt dat de beleidskeuze is gemaakt om deze categorie vreemdelingen geen verblijfsvergunning aan te laten vragen of het verblijf anderszins te laten verlengen. Enkel de vreemdelingen die aantoonbaar in overmacht verkeren waardoor zij niet tijdig Nederland kunnen verlaten, kunnen zonder een verlenging van hun vrije termijn in Nederland verblijven. Omdat het vliegverkeer is hervat zijn de meeste vreemdelingen die bij het begin van de Covid-19 crisis in Nederland vast zaten, weer in de gelegenheid om terug te keren naar hun land van verblijf.